

Wstęp

Dwa wydarzenia poprzedziły powstanie tej książki. Pierwszym był jubileusz – ks. prof. Łukasz Kamykowski ukończył siedemdziesiąt lat życia. Drugim – jego przejście na emeryturę. Na szczęście nie oznacza to jeszcze końca twórczości naukowej i literackiej Jubilata, tym bardziej że cieszy się on dobrym zdrowiem i świetną kondycją intelektualną. Niemniej chyba ten najbardziej intensywny etap twórczości się dopełnił, co skłania do refleksji i podsumowań.

My – jego koledzy i współpracownicy z Instytutu Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu, którego był długoletnim dyrektorem – postanowiliśmy pochylić się nad jego spuścizną. Celem tej monografii jest określenie głównych wątków jego twórczości, a także ich analiza. Postawiony przez nas problem badawczy brzmi: Co w twórczości ks. prof. Kamykowskiego jest najbardziej charakterystyczne, co go wyróżnia spośród innych teologów?

Niewiele jest recenzji książek ks. Kamykowskiego, ale jedna z nich jest znacząca i godna uwagi. Chodzi o artykuł ks. prof. Henryka Seweryniaka z 2000 roku, w którym zarysował podsumowanie twórczości krakowskiego teologa¹. Autor recenzji skupił się na jego koncepcji teologii fundamentalnej i wyeksponował jej dialogiczny charakter. Ale w recenzji ważniejsze jest jeszcze coś innego – ks. Seweryniak w ostatniej jej części, pisząc o teologii dialogu Kamykowskiego, zauważył, że nie jest ona:

---

¹ Por. H. Seweryniak, *Poszukiwania teologiczno-fundamentalne ks. Łukasza Kamykowskiego*, „Collectanea Theologica” 70 (2000) nr 1, s. 143–152. Inna recenzja warta odnotowania: L. Banderonek, *Recenzja: Kamykowski L. „Cały Izrael”*, „SIDIC” 32 (1999) nr 2, s. 29–30.

tylko pewnym «regionem» teologii fundamentalnej czy odpowiedzią na brak komunikacji w odbiorze Słowa Bożego. Dialog jest tu zakorzeniony w komunii trynitarniej, jest warunkiem rozwoju osoby ludzkiej, znamieniem Kościoła, podstawą ekumenii².

Rzeczywiście, dialog jest motorem, siłą napędową całej twórczości Kamykowskiego. Staje się to wyraziste po uwzględnieniu jego dalszej twórczości w kolejnych dwóch dekadach.

Książka, którą prezentujemy, składa się z trzech części. Pierwsza ma charakter sprawozdawczy. Zawiera podstawowe dane z życia ks. Kamykowskiego, a także pełną bibliografię jego książek i artykułów rozproszonych w różnych czasopismach. Jest to ważne, zważywszy na to, jak bardzo ulotne w czasie są tego rodzaju informacje.

Druga część – naukowa, jest próbą wydobycia najważniejszych wątków twórczości krakowskiego teologa dialogu, ich analizy i oceny. Zaczynamy od ukazania dialogu jako głównej kategorii teologicznego myślenia Kamykowskiego. Wydaje się, że jest to fundament, z którego wyrastają wszystkie inne wątki. W jednej ze swoich książek on sam zaproponował klucz pozwalający usystematyzować różne rodzaje dialogu prowadzonego przez chrześcijaństwo. Postępując zgodnie z jego intencją, przedstawiamy najpierw to, jak postrzega on Izrael z perspektywy naszej religii. Następnie ukazany jest jego wkład w eklezjologię. Przedmiotem kolejnego studium jest zarysowana przez niego perspektywa ekumenizmu na początku trzeciego tysiąclecia. Kolejny artykuł dotyczy dialogu Kamykowskiego z nauką. Z bogatej spuścizny literackiej proponujemy analizę jednego dzieła, które chyba najbardziej jest związane z teologią.

Trzecia część, mniej formalna, utrwala wspomnienia współpracowników i studentów Profesora. Mówią one wiele o jego osobowości i o tym, jak rzutuje ona na jego twórczość.

---

2 H. Seweryniak, *Poszukiwania teologiczno-fundamentalne...*, dz. cyt., s. 152.